



ชื่อพื้นเมือง

ราชพฤกษ์

ชื่อสามัญ

Indian Laburnum, Golden Shower, Pudding-pine Tree

ชื่อวิทยาศาสตร์

Cassia fistula L.

ชื่อวงศ์

LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE

ชื่ออื่น

คุณ ราชพฤกษ์ ลักเกลือ ลักเคย

ลักษณะทั่วไป

ไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดกลาง สูง 9-15 เมตร มักแตกกิ่งต่ำ ลำต้น ค่อนข้างเปลาตรง เปลือกสีเทาอ่อน หรือน้ำตาลเทา เรียบหรือแตกเป็นสะเก็ดหนาในต้นขนาดใหญ่

ใบ ใบประกอบแบบขนนก ปลายคู่ เรียงสลับ แกนยาว 20-30 เซนติเมตร ใบย่อย เกือบออกตรงกันข้าม 3-8 คู่ แผ่นใบย่อย รูปไข่ หรือรูปไข่แกมขอบขนานกว้าง 4-9 เซนติเมตร ยาว 7-13 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนสอบ กว้างหรือเบี้ยวเล็กน้อย ขอบใบเรียบ ก้านใบย่อย ยาว 5-10 เซนติเมตร

ดอก ดอกออกเป็นช่อแบบกระจุกตามซอกใบ ช่อดอกโปร่ง ยาว 20-40 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง และกลีบดอกอย่างละ 5 กลีบ ดอกบานเต็มที่กว้าง 5-8 เซนติเมตร

ผล ผลแห้ง เป็นฝักทรงกระบอกยาว 20-60 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5-2.5 เซนติเมตร ฝักสดสีเขียว ฝักแห้งสีน้ำตาลดำเลี้ยว เมล็ดมีจำนวนมากเรียงขวางโดยแต่ละเมล็ดจะมีเยื่อเป็นห้องๆ เมล็ดรูปแบนมน สีน้ำตาลเป็นมัน

การขยายพันธุ์

นิยมใช้เมล็ดเพาะกล้าไม้ เมล็ดมีขนาดใหญ่ ง่ายต่อการเพาะขยายพันธุ์

การกระจายพันธุ์

ออกดอกเดือนมีนาคม – เมษายน ขึ้นได้ทั่วทุกภาคของประเทศ มีการเจริญเติบโตในสภาพแวดล้อมที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 37.5-48.9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 4.0-17.3 องศาเซลเซียส และต้องการปริมาณน้ำฝนตั้งแต่ 50.8-304.8 เซนติเมตร/ปี สามารถที่จะเจริญเติบโตบนดินได้เกือบทุกชนิด

ประโยชน์

สรรพคุณทางยา ใช้ขับพยาธิไส้เดือนและแก้โรครำมะนาด ราก : ฝนทารักษากลากเกลื้อน เป็นยาระบาย ยาบำรุงแก้ไข้ โรคเกี่ยวกับหัวใจหรือ ถุงน้ำดี ใบ : ฆ่าเชื้อโรคผิวหนังได้ทุกชนิด ต้มรับประทานเป็นยาระบาย ดอก : แก้ไข้เป็นยาระบาย รักษาแผลเรื้อรัง เนื้อในฝัก ต้มรับประทาน